

Nr 91.

Av herr Bergström i Bäckland, om särskilt anslag till nyodling och betesförbättring å ofullständiga jordbruk i de fyra nordligaste länen.

Den ekonomiska kris, som för närvarande råder även på jordbrukets område, gör sig icke minst märkbar inom Norrland. Utom sänkta priser å jordbruksprodukterna samt svårigheten att i mer än ett fall avyttra vissa slag av desamma har avkastningen från skogsbruket i betydlig grad avtagit. Med den betydelse, skogsbruket har för den norrländska jordbrukaren, försvåras hans utkomst-möjligheter genom denna minskade avkastning högst väsentligt. Arbetslösheten bidrager på sitt sätt att försvåra hans läge genom de med anordnandet av nödhjälpsarbeten höjda kommunalskatterna. Möjligheterna för honom till extra inkomster bliva mindre och mindre. Inom områden, där ännu biförtjänster stå till buds, finnes en stark tendens till att monopolisera arbetet till förmån för ett fåtal.

Sönerna inom jordbrukarehemman kunna nu icke längre som förr skaffa sig i någon nämnvärd utsträckning tillfälligt arbete vid industrien. De äro hänvisade till att i sina hem erhålla sitt levebröd, under det att de få, så långt arbetet räcker, biträda med jordbrukets skötande. Det torde ock vara berättigat att erinra om att vissa kommunala utgifter, som på sitt sätt bidraga till skattehöjningar, tillskyndas kommunerna genom bestämmelser från statsmakternas sida och som på sitt sätt öka det ekonomiska bekymret, icke minst för jordbruksklassen. Allt detta gör att åtminstone den norrländske jordbrukaren på ett alldeles särskilt sätt och med utnyttjande av nya förvärvsmöjligheter inom jordbrukets område tvingas att, så långt det är möjligt, skaffa sig de inkomster, som kunna täcka utgifterna.

Med hänsyn till de stödåtgärder, som staten brukar lämna andra betryckta näringar, är det icke mer än rättvist att staten också lämnar sitt stöd åt jordbruket och helst då i kristider. Det bör rent av kännas som en förpliktelse därtill från statens sida och icke minst därför, att de utgifter, som den tillskyndat och fortfarande tillskyndar den stora allmänheten genom vissa ålägganden på flera kommunala områden, icke minskas i en svår kristid. När därför jordbrukaren och den med honom likställde söker att skaffa inkomster för täckande av sina utgifter, bör han kunna få påräkna verkligt stöd från statens sida, som icke blott kommer ett fåtal till del.

Huru låga priserna än kunna vara å jordbruksprodukterna och huru av-sättningsmöjligheterna än kunna ställa sig, så börjar den norrländske bonden att mer och mer bliva hänvisad till att utvinna det mesta möjliga av sitt jordbruk för sin utkomst.

Utom ett förbättrande av den redan odlade jorden måste han även, där möjligheter finnas, utvidga åkerarealen. Att så redan sker, därom vittna de många ansökningarna från de norrländska bygderna om bidrag till nyodling. Enbart från Västernorrlands län uppgå dessa för 1932 till 630 med en beräknad odlingskostnad av 235,742 kronor.

Inom detta län sätter man för närvarande stora förhoppningar till centraliseringen av mejerihanteringen och i samband med denna under uppförande varande mejerier.

Redan nu ha emellertid jordbrukarna börjat inse, att skall mjölkproduktionen bliva den källa till inkomst, som de hoppats, måste ovillkorligen en rationell betesvård komma till stånd, vilken givetvis även har sin stora betydelse för skogsvården. Ett bevis på det nyvaknade intresset för en ordnad betesvård ligger i de från länet inkomna ansökningarna om bidrag till betesförbättringar, vilka uppgå till 270 med en beräknad kostnad för deras utförande av 104,026 kronor.

Då man vet, att 1931 uppgick — för att nu taga exemplet från mitt eget län — det sökta nyodlingsbidraget till omkring 50,000 kronor och endast 26,290 kronor kunde erhållas och att av till betesförbättring begärda kronor 25,000 endast 15,730 kronor stodo till att få, så förstår man, att anslaget ifråga varken kan bliva till den hjälp eller till att uppmuntra till ökad nyodling och betesförbättring, som anslaget skulle bliva, om det beviljades med belopp i större överensstämmelse med det stora behovet.

De stödåtgärder, som hitintills vidtagits från statsmakternas sida till att komma den betryckta jordbruksnäringen till hjälp, ha givetvis i största utsträckning gagnat jordbrukarna i södra och mellersta Sverige och mindre de norrländska jordbrukarna. En kompensation på här berörda område skulle kunna ske genom att i någon mån gynna de norrländska länen framför de övriga med avseende på stödandet av nyodling och betesförbättring. En sådan åtgärd blir värdefullare ju förr den kan åstadkommas. Intet formellt hinder torde kunna föreligga, för att icke riksdagen redan nu skulle kunna tillmötesgå ett sådant rättmätigt krav genom att vid denna riksdag anvisa ett extra anslag av t. ex. 100,000 kronor att utgå för här berörda ändamål till de fyra nordligaste länen, utom vad som kan komma att belöpa sig på dessa vid fördelningen av det anslag av 1,200,000 kronor, som för innevarande år finnes tillgängligt till stödandet av nyodling och betesförbättring å ofullständiga jordbruk.

På grund av det anförda får jag vördsamt hemställa,

att riksdagen måtte besluta att för utlämnande under 1932 av statsbidrag till nyodling och betesförbättring å ofullständiga jord-

bruk inom de fyra nordligaste länen anvisa ett extra reservationsanslag av 100,000 kronor, därav 60,000 kronor må användas till nyodling och 40,000 kronor till betesförbättring.

Stockholm den 19 januari 1932.

P. Bergström
i Bäckland.
